

Vastine Aamulehden juttuun 15.5. Pirkanmaa on patikojan paratiisi. Julkaistu 23.5.2017

KAAKKURIN SUOJELU JA RETKEILY SOVITETTAVA PAREMMIN YHTEEN

Aamulehti esitteli Pirkanmaan patikointikohteita ja -reittejä 15.5. Nokialta mukaan oli valittu Kaakkurijärvien Natura-alue. Valitettavasti jutun tiedot kaakkurien runsaudesta olivat vanhentuneita sinänsä ansiokkaassa kohteiden esittelyssä.

1990-luvun lopussa Nokian Kaakkurijärvillä oli 12 pesivää kaakkuriparia. Tällä perusteella alue hyväksyttiin Natura 2000 -ohjelmaan lajin säilymiseksi. Tämän jälkeen alueelle tulleet häiriötekijät ovat vaarantaneet kaakkurin tulevaisuuden.

Kymmenen vuoden sisällä useana perättäisenä vuonna pesiviä pareja on ollut seitsemän. Poikastuotto on vähentynyt noin puoleen parhaista vuosista. Viime vuonna enää kuusi paria yritti pesintää ja sai lentoon vain kolme poikasta. Tilanne on vakava.

Kaakkurien häiriintyminen on ollut monen tekijän summa. Yksi vakavimmista on Koukkujärven jäteaseman ylläpitämä harmaalokkiyhdykunta. Niiden tiedetään ryöstävän munia ja ne ovat levinneet pesimään kaakkurien asuttamille järville ja lammille. Luonnollisia uhkia ovat myös kurkien ja laulujoutsenten leviäminen alueelle.

Nokian kaupunki rakensi 2000-luvulla kaakkurien pesimäjärvien rantoja pitkin kulkevan retkeilyreitit. Nokian luonto ja Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri varoittivat tuolloin kunnan viranomaisia kasvavan kulkemisen tuomasta häiriöstä ja sen seurauksista, mutta järjestöjä ei kuunneltu. Erämaisella alueella on ollut virkistyskäyttöä toki aiemminkin, mutta retkeilyreitit myötä alueen kulkijoiden määrä kasvoi moninkertaiseksi, ja kaakkurien alamäki alkoi.

Kävijämäärän kasvusta on seurannut tahatonta ja tahallista häirintää. Kaakkurijärvillä kuljetaan koirien kanssa, ja jotkut pitävät niitä vapaina ympäri vuoden. Järville leiriytyminen häiritsee lintuja. Häirittyinä kaakkuri voi lähteä pesältänsä, jolloin munat ovat alttiina joutua lokkien ruoaksi.

Myös mopoilijat ja maastopyöräilijät käyttävät reittejä. Alueella mopoillaan, vaikka sitä ei ole sallittu. Pyöräily kuuluu jokamiehenoikeuksiin, mutta rantoja pitkin tapahtuvana sekin aiheuttaa häiriötä kaakkureille. Korostamme, että alueen kulkijoista vain pieni vähemmistö käyttäytyy huomioimatta luonnon rauhaa.

Kaakkurit ovat häiriöherkkiä erityisesti haudonta-aikaan 1.5.-31.7. Elokuun alkuun mennessä mahdollisen toisenkin haudonnan poikaset ovat kuoriutuneet. Tämän jälkeen alueella kulkeminen on linnuille vähemmän haitallista, kun kaakkurit saavat poikasensa turvaan ruovikkoon.

Kaakkurijärvien tärkeimmillä pesimäalueilla kulkeminen pitäisi rajoittaa haudonta-ajan

ulkopuolella tapahtuvaksi, eli ajalle 1.8.-30.4. Viranomaiset eivät ole ainakaan toistaiseksi halunneet asettaa rajoituksia kulkemiselle, joten vetoamme suoraan retkeilijöihin: vältetään liikkumista kaakkurien pesimäjärvien rannoilla 1.5.-31.7.

Nokian Kaakkurijärvien alueelle tarvitaan tarkempi suunnitelma, joka turvaa kaakkurikannan, mahdollistaa sen elpymisen ja takaa ihmisille riittävät retkeilymahdollisuudet.

Timo Lepistö
puheenjohtaja

Kaija Helle
sihteeri
Nokian luonto ry

Heikki Toivonen
puheenjohtaja

Juho Kytömäki
aluesihteeri
SLL:n Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ry